

SGK Genel Yazı – Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları

T.C. SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI Sigorta
Primleri Genel Müdürlüğü Sayı : E-24010506-010.07.01-39394760
Tarih: 31.01.2022 Konu : Sosyal Yardımlaş...

SGK Genel Yazı – Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları

Tarih: 3 Şubat 2022
T.C.

SOSYAL GÜVENLİK KURUMU BAŞKANLIĞI

Sigorta Primleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-24010506-010.07.01-39394760

Tarih: 31.01.2022

Konu : Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları

GENEL YAZI

12.5.2010 tarihli ve 27579 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan [Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinin](#) 28 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi 18.8.2021 tarihli ve 31572 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan [Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmeliğin](#) 6 ncı maddesiyle değiştirilmiş olup;

“Mahiyet kodu; yapılan işin özel veya kamu sektörüne ait daimi veya geçici olduğunu belirtmeye yönelik olup tek hane rakamdan ibarettir. Özel sektöre ait devamlı işyerlerine, ‘2’ ve özel sektöre ait geçici işyerlerine ‘4’ mahiyet kodu verilir. 10.12.2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen kamu idareleri ve kamu iktisadi teşebbüsleri ile bunların bağlı idare, ortaklık, müessese ve işletmeleri ve yukarıda belirtilenlerin ödenmiş sermayesinin % 50’sinden fazlasına sahip oldukları ortaklık ve işletmeler, özel kanunlarına göre personel çalıştıran diğer kamu kurumlarına ait devamlı işyerlerine ‘1’, geçici işyerlerine ‘3’ mahiyet kodu verilir.”

Düzenlemesi ilgili bentte yer almış ve mahiyet kodunun belirlenmesi usulü açıklanmıştır.

3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun 3 üncü maddesinde; “Bu Kanunda öngörülen hizmetlerin gerçekleştirilmesi için Cumhurbaşkanınca görevlendirilen Cumhurbaşkanı yardımcısına veya bakana bağlı ve T.C. Merkez Bankası nezdinde Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu kurulmuştur.”

7 nci maddesinin ikinci fıkrasında, “Mülkî idare amirleri vakfın tabii başkanı olup, illerde belediye başkanı, defterdar, il millî eğitim müdürü, il sağlık müdürü, il tarım müdürü, il sosyal hizmetler ve çocuk esirgeme kurumu müdürü ve il müftüsü; ilçelerde belediye başkanı, mal müdürü, ilçe millî eğitim müdürü, Sağlık Bakanlığının ilçe üst görevlisi, varsa ilçe tarım müdürü ve ilçe müftüsü vakfın mütevelli heyetini oluşturur. Ayrıca her faaliyet dönemi için, il dahilindeki köy ve mahalle muhtarlarının valinin çağrısı üzerine yapacağı toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla kendi aralarından seçecekleri birer muhtar üye ile ilde kurulan ve bu Kanunda belirtilen amaçlara yönelik faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşlarının yöneticilerinin kendi aralarından seçecekleri iki temsilci ve hayırsever vatandaşlar arasından il genel

meclisinin seçeceği iki kişi; ilçe dahilindeki köy ve mahalle muhtarlarının kaymakamın çağrısı üzerine yapacağı toplantıya katılanların salt çoğunluğu ile kendi aralarından seçecekleri birer üye ile ilçede kurulu ve bu Kanunda belirtilen amaçlara yönelik faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşlarının yöneticilerinin kendi aralarından seçecekleri bir temsilci ve hayırsever vatandaşlar arasından il genel meclisinin seçeceği iki kişi mütevellî heyetinde görev alırlar. İl veya ilçede bu Kanunda belirtilen amaçlara yönelik faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşu olmaması halinde, hayırsever vatandaşlar arasından il genel meclisinin seçeceği üçüncü bir kişi daha mütevellî heyetinde görev yapar.”

Üçüncü fıkrasında; “Büyükşehir belediyesi bulunan illerdeki il ve ilçe sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarında, ikinci fıkrada hayırsever vatandaşlar arasından seçileceği belirtilen iki üye; il sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları için doğrudan vali tarafından, ilçe sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları için ise kaymakamın teklifi üzerine vali tarafından belirlenir. Ayrıca, il veya ilçede bu Kanunda belirlenen amaçlara yönelik faaliyette bulunan sivil toplum kuruluşu bulunmaması hâlinde il sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları için doğrudan vali tarafından, ilçe sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıfları için ise kaymakamın teklifi üzerine vali tarafından üçüncü bir kişi daha belirlenir. İl veya ilçe sınırları içerisinde köy bulunmaması hâlinde, köy muhtarı yerine bir mahalle muhtarı daha mütevellî heyetinde görev yapar. İlde vali, bir vali yardımcısını başkan vekili olarak; büyükşehir belediye başkanı, genel sekreteri veya genel sekreter yardımcısını; il belediye başkanı da bir belediye başkan yardımcısını toplantılarda kendisini temsil etmek üzere görevlendirebilir.”

9 uncu maddesinde; “Bu Kanunla kurulan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları;

a) Kurumlar Vergisinden, (iktisadi işletmeler hariç),

b) Yapılacak bağış ve yardımlar sebebiyle Veraset ve İntikal Vergisinden,

c) Sahip oldukları taşınır ve taşınmaz mallar ve yapacakları tüm muameleler dolayısıyla her türlü vergi, resim, harç ve fonlardan,

d) Vakıflar, Vakıflar Genel Müdürlüğünce vakıflardan tahsil edilen teftiş ve denetleme masraflarına katılma paylarından,

e) Her türlü döner sermaye ücretlerinden,

Muaftır.

Fona ve Vakfa yapılacak bağış ve yardımlar her türlü vergi, resim ve harçtan muaftır. Bu bağış ve yardımlar Kurumlar ve Gelir Vergisi matrahından indirilebilir.”

Hükümleri yer almaktadır.

Bu kapsamda 3294 sayılı Kanun gereği kurulan Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının kamu gücünü kullandıkları, 3294 sayılı Kanun ile birçok vergiden muaf tutuldukları, 5335 sayılı Kanununun 30 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamına giren ilgili vakıfların Kurumumuzca uygulanan istihdam teşvik ve desteklerinden yararlanamadıkları ve söz konusu vakıflarının teşekkülünün özel bir Kanun esas alınarak oluştuğu göz önüne alındığında Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıflarının mahiyet kodlarının kamu kurumlarına ait devamlı işyerlerine verilen '1' ve geçici işyerlerine verilen '3' mahiyet kodu esas alınarak güncellenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini ve gereğini rica ederim.

Savaş ALIÇ

Genel Müdür